

Deia Miguel Hernández...

Dv, 10/09/2010 per Ramon Colom Esmatges

[Cal que hi hagi soroll...](#)

"Querer, querer, querer, / ésa fue mi corona, / ésa es"

Cent anys fa del naixement de Miguel Hernández, l'autor de la "soleá" que figura a la ratlle anterior. Els centenaris ens permeten recordar, tornar a llegir, descobrir, re-descobrir, assaborir un altre volta, repensar....la figura objecte de l'aniversari. Joan Manuel Serrat ha tornat enregistrar cançons basades en poemes de Miguel Hernández, el president del govern de l'Estat va regalar per Nadal les seves obres completes als ministres, s'han reeditat els seus llibres, han fet conferències, exposicions, presentacions sobre la figura del poeta murcià. I nosaltres, què?

La meva relació amb el poeta es desigual. Es autor de poemes preciosos ("No, no hay cárcel para el hombre. / No podrán atarme, no...), uns altres que m'agafen molt lluny ("Rusia y España, unidas como fuerzas hermanas...") i fins i tot un tercer tipus: els que no m'agraden ("Caidos, sí, no muertos, ya postrados titanes, / están los hombres de resuelto pecho, / sobre las más gloriosas sepulturas...)

Però no vull fer cap crítica literària doncs aquest no es el meu ofici. Tant sols posar de relleu alguns aspectes que el destaquen per mi i el fan objecte de respecte i potser de model per a nosaltres. Hernández es un extraordinari poeta de formació molt elemental: era pastor en els convulsos anys 30. Però es va veure en cor, no es va deixar atemorir per aixecar la seva veu, modular-la, cantar i denunciar el que vivia. Coneix-ho persones que els hi fa por escriure, llegir, compartir els seus petits poemes, les seves pàgines per por de ser mal compresos. I a l'inrevés, quantes vegades hem depreciat uns versos perquè no portaven el segell d'una signatura "prestigiosa"?

Una de les persones que varen ajudar a Hernández fou Ramón Sijé, que va descobrir la capacitat del seu veí a Orihuela. Sijé que era catòlic "a machamartillo" li va fer llegir els clàssics i li va donar un suport absolut. Avui, en la nostre civilitzada societat hi ha pares que son capaços de portar als seus fills de cinc anys a entrenar per si surten genis del futbol, però si un fill li diu que vol escriure li poden contestar que "amb això un no es guanya la vida". Sense alguns dels seus veïns i amics, Hernández no fora el mateix poeta que ara valorem. A lo millor, un altre, però no el mateix.

Encara una tercera cosa: la seva generositat, la mateixa que inspira molts dels seus poemes i que el van significar d'una manera que el van portar a la mort. Acabada la guerra civil escapà a Portugal i la policia de Salazar l'entrega a la de Franco. Es condemnat a mort i indultat però de la presó ja no sortirà. Tenia 31 anys i deixà a la seva dona i al seu fill la memòria d'una vida finalitzada molt abans d'hora. Com diuen els seus versos: "Llegó con tres heridas;/ la del amor, / la de la muerte, / la de la vida".